

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10197/2556

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นายนิคม มุลธร กับพวกโจทก์ร่วม นายสุรเชษฐ ทานตะวิริยะจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 44/1, ป.วิ.พ. มาตรา 2, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 300, ป.อ. มาตรา
390, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78,
พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 157, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160, ป.อ. มาตรา 90,
ป.อ. มาตรา 78

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.วิ.อ. มาตรา 44/1 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียงหรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้" การที่บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาทุกประเภทที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ แสดงว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์ให้ผู้เสียหายซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลยและต้องไปดำเนินคดีในส่วนแพ่งเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทน ดำเนินคดีส่วนแพ่งในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ต่อเนื่องกันไปได้ เพื่อให้การพิจารณาคดีส่วนแพ่งเป็นไปโดยรวดเร็ว ดังเช่นพนักงานอัยการร้องขอให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหาย กรณีไม่จำเป็นต้องคำนึงว่าศาลที่จะพิจารณาคดีอาญาจะเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 2 (1) และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (4) วรรคหนึ่ง และผู้เสียหายขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินเล็กน้อยเพียงใด ดังนั้นแม้โจทก์ร่วมที่ 4 ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งจำนวนเงินที่ขอเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้น แต่ผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้นก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนแพ่งได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 300, 390 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 43, 78, 157, 160 ระหว่างพิจารณา นายนิคม ผู้เสียหายที่ 1 นางอรทัย ผู้เสียหายที่ 2 เด็กหญิง ณ. ผู้เสียหายที่ 3 และเด็กชาย พ. ผู้เสียหายที่ 4 ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ และขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน 31,020 บาท 64,082 บาท 36,775 บาท และ 862,330.40 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้เสียหายทั้งสิ้น ตามลำดับ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 3 เข้าร่วมเป็นโจทก์เฉพาะข้อหาขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กาย และอนุญาตให้ผู้เสียหายที่ 4 เข้าร่วมเป็นโจทก์เฉพาะข้อหาขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ส่วนความผิดต่อพระราชบัญญัติจราจรทางบก โจทก์ร่วมทั้งสี่ไม่เป็นผู้เสียหาย จึงไม่อนุญาต จำเลยให้การรับสารภาพและให้การคดีในส่วนแพ่งว่า โจทก์ร่วมที่ 4 ไม่มีสิทธิเรียกค่ารักษาพยาบาลจำนวน

62,330.40 บาท จากจำเลย เพราะโจทก์ร่วมที่ 1 รับราชการจึงมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของ บุตรได้ ทั้งยังได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ อีกทั้งโจทก์ร่วมที่ 4 ไม่มี สิทธิเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการได้รับความทุกข์ทรมานใจ 100,000 บาท และ ความกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงต่อระบบประสาทจนเป็นเหตุให้สูญเสียความสามารถทางสมอง ถึง 700,000 บาท หากได้รับความเสียหายในส่วนนี้ก็ไม่เกิน 50,000 บาท ขอให้ยกคำร้องขอของ โจทก์ร่วมที่ 4 ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300, 390 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 43 (4), 78 วรรคหนึ่ง, 157, 160 วรรคหนึ่ง เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานข่มขืนโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ กาย และฐานข่มขืนโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสเป็นกรรมเดียวผิดต่อ กฎหมายหลายบท ให้ลงโทษในความผิดฐานข่มขืนโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย สาหัสซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 6 เดือน ฐานเป็นผู้ ข่มขืนไม่หยุดช่วยเหลือและไม่แจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใกล้เคียงทันที จำคุก 2 เดือน รวมจำคุก 8 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 4 เดือน ให้จำเลยชำระเงินแก่ โจทก์ร่วมที่ 1 จำนวน 6,020 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่ วันที่ 10 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ร่วมที่ 2 จำนวน 6,032 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ร่วมที่ 3 จำนวน 11,775 บาท พร้อม ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จ และให้ชำระเงินจำนวน 312,330.40 บาท แก่โจทก์ร่วมที่ 4 โดยนำเงินที่จำเลยวาง ต่อศาลชั้นต้นจำนวน 170,000 บาท มาหักออกจากเงินจำนวนดังกล่าว คงให้จำเลยชำระเงิน จำนวน 142,330.40 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนแบ่งแทน โจทก์ร่วมทั้งสี่ โดยกำหนดค่าทนายความ 6,000 บาท ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์ร่วมที่ 4 และ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนในคดีส่วนอาญา คดีส่วนแบ่งพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลย ชำระเงินแก่โจทก์ร่วมที่ 4 จำนวน 412,330.40 บาท (142,330.40 บวก 300,000 บาท) พร้อม ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา ศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงเฉพาะคดีส่วนอาญา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของ จำเลยประการแรกว่า ศาลชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งส่วนอาญาและส่วนแบ่งหรือไม่ เห็นว่า คดีส่วนอาญา ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 (5) วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างสูงไว้ ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่จะลงโทษจำคุกเกินหก เดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างเกินอัตรา ดังกล่าวแล้วไม่ได้ คดีนี้ความผิดที่โจทก์ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมาตรา 390

มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กับ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 157 มีอัตราโทษปรับตั้งแต่สี่ร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท และมาตรา 160 วรรคหนึ่ง มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐาน กระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส จำคุก 3 เดือน และฐานไม่หยุดช่วยเหลือและไม่แจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใกล้เคียงทันที จำคุก 1 เดือน ดังนี้ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีส่วนอาญา และผู้พิพากษาลงลายมือชื่อในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาเพียงคนเดียวจึงชอบแล้ว สำหรับคดีส่วนแพ่ง แม้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 (4) วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้พิพากษาคณเดียวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาทก็ตาม แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียงหรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญา ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้" การที่บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาทุกประเภทที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ แสดงว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์ให้ผู้เสียหายซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลยและต้องไปดำเนินคดีในส่วนแพ่งเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทน ดำเนินคดีในส่วนแพ่งในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ต่อเนื่องกันไปได้เพื่อให้การพิจารณาคดีในส่วนแพ่งเป็นไปโดยรวดเร็ว ดังเช่นพนักงานอัยการร้องขอให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหาย กรณีจึงไม่จำต้องคำนึงว่าศาลที่พิจารณาคดีอาญาจะเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 2 (1) และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (4) วรรคหนึ่ง และผู้เสียหายขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินมากน้อยเพียงใด ดังนี้ แม้โจทก์ร่วมที่ 4 ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งจำนวนเงินที่ขอเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคณเดียวในศาลชั้นต้น แต่ผู้พิพากษาคณเดียวในศาลชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในส่วนแพ่งได้ ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการต่อมาว่า ค่าเสียหายที่ศาลอุทธรณ์หยิบยกขึ้นมาและพิพากษาให้จำเลยชำระให้แก่โจทก์ร่วมที่ 4 เป็นค่าเสียหายเกินกว่าทางนำสืบของโจทก์ร่วมที่ 4 และเกินคำขอตามอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมที่ 4 หรือไม่ เห็นว่า ค่าเสียหายที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยชำระให้แก่โจทก์ร่วมที่ 4 เพิ่มนั้น เป็นค่าเสียหายอันเกิดจากการได้รับความกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงต่อระบบประสาทจนเป็นเหตุให้สูญเสียความสามารถทางสมอง ซึ่งค่าเสียหายในส่วนนี้โจทก์ร่วมที่ 4 มีคำร้องขอให้จำเลยชดใช้เป็นเงิน 700,000 บาท โจทก์ร่วมที่ 4 นำสืบค่าเสียหายส่วนนี้ โดยมีโจทก์ร่วมที่ 2 มารดาเบิกความว่า ก่อนเกิดเหตุโจทก์ร่วมที่ 4 ไม่เคยมีปัญหาทางการเรียน มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาตลอด แต่ภายหลังเกิดเหตุโจทก์ร่วมที่ 4 กลับมีพฤติกรรมก้าวร้าว และผลการเรียนตกต่ำไปมาก โจทก์ร่วมที่ 4 จึงขอเรียกค่าเสียหายในส่วนนี้ 700,000 บาท และมีครูประจำชั้นของโจทก์ร่วมที่ 4 มาเบิกความสนับสนุนว่า หลังจากโจทก์ร่วมที่ 4 ประสบอุบัติเหตุครั้งนี้แล้ว พบว่ามีอาการทางสมองเชิงซ้ำ ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนไม่ได้ ต้องมีเพื่อนในห้องคอยช่วยเหลือและผลการเรียนตกต่ำ รวมถึงยังมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน

ระบบประสาทศัลยกรรม เบิกความเพิ่มเติมด้วยว่า พยานวัดไอศวิโจทก์ร่วมที่ 4 หลังเกิดเหตุประมาณ 3 เดือน พบว่ามีระดับต่ำกว่าเกณฑ์ซึ่งทำให้โจทก์ร่วมที่ 4 สูญเสียโอกาสทางการศึกษา มีอาการสูญเสียความทรงจำไป และสมองส่วนที่เสียหายนั้นเป็นส่วนที่ใช้ในการยับยั้งชั่งใจจึงมีผลสัมพันธ์ให้โจทก์ร่วมที่ 4 มีอาการก้าวร้าว โดยโจทก์ร่วมที่ 4 ยังต้องรับการรักษาเป็นระยะๆ ในช่วงเวลา 1 ถึง 2 ปี นอกจากต้องใช้แพทย์ทางสมองแล้วยังต้องใช้แพทย์ทางด้านจิตเวชควบคู่ไปด้วย ดังที่กล่าวมานั้น โจทก์ร่วมที่ 4 นำสืบให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่โจทก์ร่วมที่ 4 อันเป็นผลมาจากการกระทำของจำเลยแล้ว โดยศาลชั้นต้นกำหนดค่าเสียหายในส่วนนี้ 200,000 บาท โจทก์ร่วมที่ 4 อุทธรณ์ขอให้เพิ่มเฉพาะค่าเสียหายในส่วนนี้อีก 300,000 บาท ศาลอุทธรณ์กำหนดให้เพิ่มตามที่โจทก์ร่วมที่ 4 ขอ ดังนั้นศาลอุทธรณ์มิได้พิพากษาเกินทางนำสืบของโจทก์ร่วมที่ 4 หรือเกินคำขอตามอุทธรณ์ของโจทก์ร่วมที่ 4 แต่อย่างใด ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ปदारณี ลัดพลี · วิรุพห์ แสงเทียน · ฉัตรไชย จันทรพรายศรี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/10197/2556>